

Sygn. akt V CSK 269/17

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa "M." Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w T.

przeciwko K.K.

o zapłatę,

oraz w sprawie z powództwa wzajemnego K.K.

przeciwko "M." Spółce z ograniczoną

odpowiedzialnością w T.

o ustalenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 listopada 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego (powoda wzajemnego) od wyroku Sądu

Okręgowego w G.

z dnia 30 września 2016 r., sygn. akt X Ga (...),

**odrzuca skargę kasacyjną i zasądza od skarżącego na rzecz
powoda - pozwanego wzajemnie kwotę 2700 (dwa tysiące
siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 30 września 2016 r. pozwany – powód wzajemny K.K. wskazał kwotę 68 546 zł jako wartość przedmiotu zaskarżenia.

Wskazanie to zakwestionował powód – pozwany wzajemny M. sp. z o.o. w T., wnosząc w odpowiedzi na skargę kasacyjną o jej odrzucenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Jak wynika z akt sprawy, powód – pozwany wzajemny złożył pozew w postępowaniu nakazowym o zasądzenie kwoty 14 356 zł. Sąd Rejonowy w G. wydał w dniu 26 sierpnia 2014 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, nakazując K.K. zapłatę tej kwoty z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu.

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty wraz z pozwem wzajemnym, wnosząc o oddalenie powództwa oraz m.in. o ustalenie, że umowa z powodem została zawarta w dniu 19 marca 2012 r. Wartość przedmiotu sporu została określona na kwotę 14 356 zł. Na skutek tego sprzeciwu Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 18 grudnia 2015 r. zasądził od pozwanego – powoda wzajemnego na rzecz powoda – pozwanego wzajemnego kwotę 4353,57 zł z odsetkami, w pozostałej części umorzył postępowanie, a w uwzględnieniu powództwa wzajemnego ustalił, że umowa sprzedaży i montażu urządzeń została zawarta między stronami 19 marca 2012 r.

Wyrok ten, w części dotyczącej rozstrzygnięcia o powództwie wzajemnym, zaskarżył powód – pozwany wzajemny, określając w apelacji wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 14 356 zł. Sąd Okręgowy w G. zmienił wyrokiem z dnia 30 września 2016 r. wyrok Sądu Rejonowego i oddalił powództwo wzajemne.

Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c., skarga kasacyjna w sprawach majątkowych jest niedopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50 000 zł. Wartość wskazana w skardze kasacyjnej wniesionej przez K.K. jest co prawda wyższa, jednak została określona w sposób nieprawidłowy. Trafnie bowiem zarzucił powód – pozwany wzajemny w odpowiedzi na skargę kasacyjną, że wartość przedmiotu zaskarżenia decydująca o dopuszczalności skargi kasacyjnej nie może być wyższa niż wartość przedmiotu sporu. Strony postępowania zgodnie zaś określały wartość przedmiotu sporu na kwotę 14 356 zł. Sąd Rejonowy nie sprawdził tej wartości, chociaż wydawała się wadliwie wskazana w sprzeciwie od nakazu zapłaty, skoro skarżący poza kwestionowaniem nakazu zapłaty wniósł pozew wzajemny, a w tym zakresie wartość przedmiotu sporu nie została określona, nie sprawdzono także wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji. Zasadą zaś jest, że

wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną nie może przewyższać wartości przedmiotu sporu, ani wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym, a wyjątki od niej dotyczą rozszerzenia powództwa oraz zasądzenia ponad żądanie.

Wskazana przez stronę wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca dla oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej i podlega sprawdzeniu, zarówno przez sąd drugiej instancji, jak i przez Sąd Najwyższy. Kwestia ta jest jednolicie oceniana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. zamiast wielu postanowienia z dnia 21 maja 2015 r., IV CZ 14/15, z dnia 25 czerwca 2015 r., III CZ 31/15, z dnia 10 lutego 2016 r., I CZ 128/15 nie publ.).

Skoro zatem wskazana kwota nie była sprawdzona w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji i pozostała wiążąca, to ta właśnie kwota stanowiła podstawę ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji, a następnie w skardze kasacyjnej. Zgodnie z art. 368 § 2 k.p.c., w sprawach o prawa majątkowe wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji, jak również w skardze kasacyjnej (art. 398²¹ k.p.c.) może być oznaczona na kwotę wyższą niż wartości przedmiotu sporu tylko wówczas, gdy powód rozszerzył powództwo lub sąd orzekł ponad żądanie. Taka sytuacja nie miała miejsca, wobec czego skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.